

**ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО!
СВЕТЛИ И СПОКОЙНИ ПРАЗНИЦИ!**

Куряж

Списание за социални права и интеграция • Година XXV • Брой 12 • декември • 2016 г. • Цена 0.50 лв

**В НАВЕЧЕРИЕТО НА
8 КОНГРЕС НА
СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ
В БЪЛГАРИЯ**

**ОТ САМОТО СИ СЪЗДАВАНЕ
ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ ЧЕТВЪРТ ВЕК СИБ
Е ОРГАНИЗАЦИОННО
И ПРОГРАМНО ИЗГРАДЕНА
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНА СТРУКТУРА
С ДЕЙНОСТ В ОБЩЕСТВЕНА
ПОЛЗА, НЕЗАВИСИМА ОТ
ПОЛИТИЧЕСКО, КОРПОРАТИВНО
И ЙЕРАРХИЧНО ВЛИЯНИЕ,
СТРУКТУРА, КОЯТО ЗАЩИТАВА
И ОТСТОЯВА ПРАВАТА НА ХОРАТА
С ФИЗИЧЕСКИ УВРЕЖДЕНИЯ,
НЕЗАВИСИМО ОТ ТЕХНИЯ
СОЦИАЛЕН, ЗДРАВЕН, НАЦИОНАЛЕН
И ПОЛИТИЧЕСКИ СТАТУС.**

Акцент

**В НАВЕЧЕРИЕТО НА 8 КОНГРЕС НА
СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ**

3

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

4 - 17

КОРЕСПОНДЕНЦИИ от Велико Търново, Разград, Велинград,
Долна баня, Ямбол, Горна Оряховица, Пловдив, Пазарджик,
Разград-Иваново, Враца

В ИМЕТО НА ЧОВЕКА

18 - 27

Репортажи, информации, писма - Любомир Кузев, Нена Биволарска,
Екатерина Христова, Милка Стефанова, Цанка Одажийска, Олга Велева

СПРАВОЧНИК

28 - 31

АРТ-СЕДЯНКА

32- 37

Очерци, репортажи, импресия - Мария Михайлова,
Лилия Николова, Дора Манчева

Международни и световни дни

38

Забавна страница

39

ПРАЗНИЦИТЕ ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ

06 - Никулден - (Имен ден: Никол, Никола, Николай, Николина,
Николинка, Николета, Ненка, Нина, Нинка, Кольо, Нико, Ница)

20 - Игнажден (Имен ден: Игнат, Искра, Искрен, Огнян, Огняна, Светла,
Светослав, Пламен, Пламена)

24 - Бъдни вечер (Имен ден: Евгени, Евгений,
Евгения, Бисер, Бисера, Бистра, Благородна,
Жени, Женья, Жечка, Първан, Първана)

25 Коледа , Рождество Христово - своеобразно
продължение на Бъдни вечер.

27 Стефановден - Денят на Свети Стефан

3 ДЕКЕМВРИ МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

НИЕ

СМЕ

ТУК

ЖИВЕЕМ

УЧИМ

СПОРТУВАМЕ

РАБОТИМ

ОБИЧАМЕ

ВЯРВАМЕ

ЕСЕННИ ПЪТЕШЕСТВИЯ, ПРАЗНИЦИ И СЪБИТИЯ

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Илка Банкова

ЖИВОТЪТ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НИ СТАВА ВСЕ ПО ИНТЕРЕСЕН. Несъмнено заслуга за това има председателката Величка Накова. В чест на 108 години от обявяването на независимостта на България тя организира посещение на музея за артилерийско въоръжение в Дълга лъка.

Не съм предполагала, че това посещение ще предизвика толкова емоции, може би защото няколко души от групата ни са работили там. Наистина е вълнуващо да се върнеш след няколко десетилетия там, където е минала твоята младост. А може би на всички им беше доста интересно, защото за пръв път посещаваме музей, който е много по-различен от другите. В него има богата колекция стрелково и артилерийско оръжие, използвано по българските земи през вековете.

По темата изслушахме увлекателната лекция на майор инженер Марин Колев. Той се спря на различните видове въоръжение, като лекцията му обхващаше от една страна различни артилерийски системи, а от друга бе показана широка гама стрелково оръжие, като се почне от хайдушките пушки и се свърши с най-съвременните модели. Лекторът подробно разказа и за създаването и развитието на

различните системи за въоръжение. По този начин изкушените от военното дело получиха многостранна информация, задоволяваща техния интерес.

Много от нас - особено жените - с любопитство разгледаха няколко албума, които в снимки показват живота на поделението от създаването му до днес. С изненада видяхме снимка и на нашата председателка, закачена на таблото „Най-добър в професията“. Гордеем се с нея. Тя винаги е била добра в това, което прави.

Затова колко голям беше интересът ни говори и фактът, че просрочихме определеното време, което ни беше дадено от автобусния шофьор, а ромоленето на дъждеца дори не забелязахме!

Всички благодариха на госпожа Накова и пожелаха повече хора да имат възможността да видят този музей. ■

На 01.10.2016 година – денят на възрастните хора - двете с Величка Накова направихме **ЕДНА ЧУДЕСНА РАЗХОДКА ДО МЕСТНОСТТА „КСИЛИФОР“**. Природата е много красива, въздухът - кристално чист, по пътя има чешма с много студена вода, пейки за почивка. Без да усетим стигнахме да върха, а там толкова много хора – туристи,

деца, ветерани, ученици от много търновски училища, възрастни хора. Тъй като през този ден в нашия град се провеждаше кампанията „Движи се и победи“ там ни регистрираха като участници в движението. Студенти от факултета по изобразително изкуство са изработили различни дървени скулптори и атракции за деца. Направихме си много

снимки пред всички фигури – цяла фотосесия. Разделихме закуската, която носехме, хапнахме и много доволни бодро тръгнахме обратно. Изпитах истинско умиление, кога-

▶ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

то Величка ми каза, че е много доволна от разходката и благодарна, затова че е била в моята компания. За нас това беше прекрасен ден. ■

Ръководството на ОО на СИБ – Велико Търново организира **КОЛЕКТИВНО ПОСЕЩЕНИЕ НА ХЪЛМА ТРАПЕЗИЦА** в началото на октомври. Записаха се 80 човека. Когато пристигнахме, там вече ни чакаха и разпределени по групи от 10 души с фуникуляра ни качиха на хълма, където ни посрещна екскурзовод. Беседата и разходката по хълма бяха много ин-

тересни. По време на обиколката посетихме „Центъра за интерпретация на културното наследство“ – новопостроена красива сграда, в която е подредено всичко

открито при разкопките на хълма Трапезица – стари кръстове, огърлици, монети, пръстени, обеци, съдове и други останки с разнообразни форми.

Научихме още, че при разкопките през 1884 – 1900 година били разкрити основите на 17 църкви. По оскъдните фрагменти, запазени върху стените на две от тях, се вижда, че са били богато украсени със стенописи и многоцветни мозайки, а подовите им – постлани с красиви керамични плочи.

Най-голямата по размер е църква №8, известна с името „Иван Рилски“. По стените на църквата са запазени стенописи. Цар Иван

- Асен I през 1195 година пренесъл от град Средец във Велико Търново мощите на Свети Иван Рилски, които били поставени в специално построената за тях църква на Трапезица. Помещението към южната част на църквата се приема за мощехранителница. След 1469 година мощите на Свети Иван Рилски били пренесени в Рилския манастир. Многобройните и добре украсени малки църкви на Трапезица свидетелстват, че тук са били и жилищата на болярите и висшите духовници.

След разходката всички си тръгнахме удовлетворени от видяното и с вяра, че държавата ще отпусне средства, за да продължат проучванията и разкопките, за да се превърне хълма в едно прекрасно място, с което ние, търновци, да се гордеем. ■

На 29.09.2016 година 50 души от ОО на СИБ Велико Търново проведохме **ЕДНОДНЕВНА ЕКСКУРЗИЯ ДО ГРАДОВЕТЕ ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ, ПЛИСКА И ШУМЕН.**

Първо посетихме археологическия музей „Велики Преслав“. Централната експозиция е разположена в зала с площ от 330 кв. м. най интересно тук е, че е направена компютърна възстановка на царския дворец, златната църква, тронната зала, крепостните стени и порти. Всички бяхме много впечатлени от видяното. Тук се намира и преславското златно съкровище, което се състои от 170 златни, сребърни и бронзови предмети, украсени с клетъчен емайл, скъпоценни камъни и перли. На 3 километра от новия град се намират разкопките на стария град. Иван Вазов пише, че нашите царе Борис I и Симеон I са имали усет към природните красоти и солидни стратегически познания, за да изградят тук своята столица. В продължение на 28 години Симеон Велики разгръща тук монументално и изящно строителство:

дворци, златна църква, манастири, храмове – образци на величие и красота.

Вторият ни обект беше „Дворът на буквите“ в Плиска. Похвално е това, че един арменец е създал този уникален двор. Срещу входа е изписано ПЛИСКА, а другите букви от азбуката са разположени без определен ред. Те са изработени от специален червен камък. ►

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

В двата края на двора се намира скулптура на цар Симеон Велики, седнал на трон, срещу него от другата страна са създателите на славянската азбука братята Кирил и Методий. В двора има малък параклис и галерия с картини от нашето историческо минало.

След това потеглихме за архитектурния музей на Плиска. Градът е първата столица на България и люлката на днешната българска държава. В архитектурния музей научихме, че от основаването на българската

държава от хан Аспарух до 893 година Плиска е освен столица и един от най-големите и богати градове в Европа и света. Градът е бил гигантски за средновековните мащаби – 23,3 кв. км. На около 1,3 км. от източната порта на вътрешния град видяхме Голямата базилика

– най-големият християнски храм в Югоизточна Европа от времето на покръстването на българския народ. Разкритите останки са консервирани и са обособени като

музей на открито.

В Шумен госпожа Накова ни направи една приятна изненада – срещнахме се с представители от шуменската организация на СИБ. Любезните домакини и госпожа Иванка Казакова председател на Регионалната организация ни посрещнаха с почерпка, показаха ни базата и ни придружиха до паметника на създателите на българската държава „1300 години България“.

Всичко, което видяхме не може да не предизвика чувство на гордост у нас, че сме потомци на толкова славни български владетели. Възхитени и удовлетворени благодарихме на ръководителката на екскурзията госпожа Накова и потеглихме обратно към Велико Търново. ■

РАЗГРАД

Елена ДЕЧКОВА

През първите октомврийски дни, **ЕДНО ЧУДЕСНО ПЪТУВАНЕ** ни отведе при нашите приятели от Видин. В този крайдунавски град с богата история и силни личности, ние, членовете на Клуб „Детелина“- Разград, почувствахме какво е да си при истински приятели. Впечатлихме се от Крепостта „Баба Вида“ – единствената изцяло запазена средновековна крепост в България. На път до там посетихме феномена „Белоградчишки скали“. За интригуващата история на това място ни разказа по най-увлекателния начин екскурзовод, със сходна на нас съдба и член на ОО на СИБ в Белоградчик.

И посещение на пещерата „Леденика“ беше част от нашата програма и тя остави незабравими спомени със своята уникалност. Разгледахме и пещера „Венеца“ – все още малко известна, но уникално красива и впечатляваща.

Втория ден отредихме за екскурзия до Сърбия, за която нашите приятели от Видин направиха всичко възможно

тя да протече по най-добрия начин. Минахме през град Зайчевац. Посрещнаха ни топло и дружелюбно и в град Княжевац, където с тяхната организация с председател Любимко Тошич споделихме опит от живота на двете организации. Макар да се виждахме за първи път, ние се почувствахме много близки.

По обратния път за Разград осъществихме среща с колежите от Враца. Председателката Жасмина Барћмова ни запозна с разнообразния живот на тяхната организация.

Изказваме благодарност на Председателя на РО на СИБ – Видин Албена Миланова и на Ваньо Диков за оказаното

съдействие за пребиваването ни в Сърбия. Благодарим им за топлото отношение, което контрастираше на лошото мъгливо и дъждовно време. ■

ЗВЕЗДЕЛИНА ПРАМАТАРОВА

Преди двадесетина години аз бях първата клиентка на Центъра за социална рехабилитация и интеграция в Бургас, приеха ме Марионела Стоянова, Митко, който ремонтираше инвалидни колички и още две социални работници. Те май за пръв път виждаха човек с толкова тежка инвалидност... С течение на годините Центърът стана Бюро, а сега е Еко-работилница, аз добавям – за красотата! От стари вестници се изработват малки шайби, а от тях се правят кошници, панерки, кутии, кошници, има дори макет на паметника на връх Шипка, на Айфеловата кула... Изработват се и новогодишни картички и покани за сватби. Работливите ми колеги са около 20 души, аз ходя, само веднъж в месеца – живея извън Бургас и ми е трудно... Щом отида, веднага хващам четката и се включавам в работата. Винаги нося и по нещо за почерпка, разказвам някоя интересна случка, а понякога има и гости с подходящи лекции. Провеждат се и различни мероприятия – срещи с артисти, поети и певци, посещаваме изложби, правят се излети и екскурзии. А всяка година за 3 декември се провежда тържество в Младежкия дом и цялата програма се изнася от хора в неравностойно положение.

Специален привет на всички хора с увреждания от мен и от китното село Драчево, в което живея, то е на запад от Бургас! Е, нали сега е модно да живееш и работиш на Запад...

Който дойде тук, няма да съжалява, има много красиви и интересни неща – родната къща на народната певица Комна Стоянова, реставрирана църква „Успение Богородично” – в нея имаше изложба от снимки за историята на селото и народни носии, пък моят дядо е бил първият поп на селото след Освобождението ни от турско робство... А по пътя за Факийска река е дървото „Кралимарковата патерица”. Аз се прекланям пред великолепието на нашата природа, но съм потресена от жестокостта ѝ към мен, нейното дете... Не знам с какво заслужих това наказание – да се боря без победа!...

ПОСЛЕСЛОВ НА КУРАЖ:

Това не е наказание, Звезделина!

Това е твоето изпитание в издигането ти до звездите!

ВЕЛИНГРАД**Нена БИВОЛАРСКА**

Осем от членовете на клуба на СИБ „Зорница“ във Велинград **ОТПРАЗНУВАХА РОЖДЕНИТЕ СИ ДНИ**. По тяхна покана кметът на община Велинград д-р Костадин Коев, заедно с общинските съветници Богдана Пашева, Елена Канлиева и Камен Фурнаджиев, се присъединиха и уважиха празника им. Градоначалникът подари на всеки рожденик подарък с пожелание за здраве и дълголетие, съобщиha от общинската администрация. В знак на признателност за уважението рождениците му подариха торта. ■

Любомир КУЗЕВ**ДОЛНА БАНЯ**

В Деня на народните будители и на Светите безсребреници и чудотворци Козма и Дамян членовете на Сдружението на хората с увреждания „Венетица“ официално **ОТКРИХА ПОРЕДНИЯ ЕСЕННО-ЗИМЕН СЕЗОН** на сбирките на дневната седянка. Председателката инж. Светла Стоименова, поздрави всички с празника и представи гостите на тържеството, после проследи историята на Деня на народните будители, припомни десетки имена от миналото и настоящето на Долна баня, достойни за този ден.

Бе представена и новата книга на Цветана Кьосева „50-те най-влиятелни жени в българската история“, с която участниците в дневната седянка ще се запознаят през новия сезон.

Поздравления отправиха и гостите - Атанаска Лазарова - председател на пенсионерския клуб „Надежда“ и бивша начална учителка, Стоянка Стринска - бивша председателка на долнобанската организация ►

ДОЛНА БАНЯ

на инвалидите и също начална учителка, Георги Цветанов - бивш начален учител в СОУ "Неофит Рилски", както и инж. Георги Иванов - учител и бивш директор на ПГ "Христо Ботев".

Лиляна Иванчева пък прочете написания разказ от едно дете - спомен за своята първа учителка. От името на Сдружението г-жа Стоименова им връчи поздравителна картичка и цвете, след което всички заедно изпяха химна на долнобанския клуб на инвалидите. Празничен водосвет за здраве и благополучие на хората от Сдружението и техните семейства извърши енорийският свещеник ставрофорен

иконом Пламен Димитров, който благослови присъстващите и ги поздрави с хубавия български празник, после разказа видяното и преживяното от него по време на посещението си на Атонската Света гора.

Първата сбирка от дневната седянка продължи с празнична почерпка, на здравици и изпълнения на любими песни. ■

На 18 октомври бе честван 70-годишният юбилей на Митка от Троян. По този повод е и честитката от членовете и ръководството на ОО на СИБ – Троян:

Честит достоен 70-годишен юбилей !

Животът на всички ни е като изгрева и залеза - и в най-мрачния миг остава обещанието за светлина.

Желаем ти светли и спокойни дни!

Желаем ти от сърце крепко здраве и силен дух до дълбоки старини!

Нека Бог да е с теб!

ЯМБОЛ

Кръстина АТАНАСОВА

Пак е октомври и пак сме на полигона - представители на ОО на СИБ. За пореден път в Ямбол се проведе **РАЛИ МАЙСТОРСКО КОРМУВАНЕ**. Тази година то беше посветено на 25-годишния рожден ден на организацията. Участваха 22 екипажа - от Ямбол и община Тунджа. Настроението беше ведро, участниците бяха уверени в силите си и готови за победа. Най-младият участник за втори път беше Али Реджебов, а най-възрастният - Миньо Костадинов, почти на 81 години, от община Тунджа. А с най-голям брой участия беше Стоян Георгиев от Ямбол. Председател на журито беше инж. Климент Костов, членове Румен Иванов и Илиан Ангелов от учебна школа "ТОРНАДО-АУТО" за обучаване на курсисти по различни категории, а най-младият член на журито беше Никола Димитров, студент II-ви курс и бъдещ инструктор. Участниците се

разделиха на три групи: за коли с приспособление за инвалиди със засегнати крайници, за коли без приспособление - мъже и за

коли без приспособление - жени.

Ето и победителите:

КОЛИ С ПРИСПОСОБЛЕНИЕ:

1-во място - Стоян Стоянов - община Тунджа ; 2-ро място - Тодор Колев - Ямбол; 3-то място - Павел Върбанов - Ямбол

КОЛИ БЕЗ ПРИСПОСОБЛЕНИЕ

1-во място - Али Реджебов -Ямбол; 2-ро място - Стамо Милушев - Ямбол ; 3-то място - Желязко Янакиев - Ямбол

КОЛИ БЕЗ ПРИСПОСОБЛЕНИЕ-ЖЕНИ

1-во място - Пенка Василева - община Тунджа; 2-ро място - Мария Димитрова - Ямбол; 3-то място - Кръстина Атанасова - Ямбол;

И още награди за: 1. Димитър Великов - Ямбол - атрактивен водач; 2. Миньо Костадинов - община Тунджа - най-възрастният водач; 3. Стоян Георгиев - Ямбол - участник във всички ралита през годините; 4. Пенчо Русев - Ямбол – най-смел водач.

Останалите не класирали се екипажи, навигатори и гости получиха сувенири за участие - юбилейни ключодържатели. За всички участници и комисията имаше тържествен обяд, на който се видяха стари приятели и заедно се повеселиха, завързаха се и нови приятелства. ■

ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Стефанка ИЛИЕВА

От началото на годината до есента за членовете на ОО на СИБ **БЯХА ОРГАНИЗИРАНИ НЯКОЛКО ЕКСКУРЗИИ**, свързани с различни празници и с природни забележителности. Например, на празника на сланината и греяната ракия в Априлци се запознахме намясто с начина, по който се прави сланината. На празника на яйцето в Павлики разбрахме и видяхме колко ястия могат да се приготвят от яйца. Следващото ни

посещение беше в Казанлък – за празника на розата. На екскурзията до Ямбол – Кабиле разгледахме разкопките и музея. Силно впечатление ни направи

Безистена - една красива сграда в центъра на града. После бяхме на Рилския манастир, в Петрич, на Роженския манастир, в Сандански...Толкова красота има по нашите родни

места! Ходихме и в Румъния - в Букурещ посетихме музея на селото, Парламента, Природно -научния музей... Впечатлени сме!

На празника на тиквата в Севлиево видяхме колко кулинарни наслади могат да се приготвят и от тиква. Последната дестинация беше Тетевен - Гложенски манастир – на сладихме се на есенната красота в горите...

Благодарим на председателя и ръководството на нашата организация за неповторимите ни изживявания през тази година! ■

ПЛОВДИВ

Веска МЛАДЕНОВА

Студеното време не уплаши групата ентусиасти от Сдружение "Надежда за достоен живот" на хорасувреждания, които се събраха за **СПОРТНИЯ ПРАЗНИК НА ГРЕБНАТА БАЗА** в Пловдив да мерят сили в дисциплините дърпане на въже, хвърляне на топка в цел, скок от място и крос.

Освен най-активните ни участници във всички спортни изяви на Движение „Мама, татко и аз, баба, дядо и внуче“ в класацията на хора с увреждания, голяма група наши членове опитаха късмета си в надпреварата за точност, самообладание и упоритост, за сила, надмощие и умела преценка.

Победителите В.Кафадарова, Дима Латева, Стойка Нопова, Иван Комаров, Пепи Диева, Валя Бикова, Таня Боева и Мария Маркова получиха аплодисменти и награди.

Емоционалният заряд и удовлетворението от един ползотворен ден събра хората на заслужена почерпка с кафе и приятна размисъл. Пожелахме си още обединяващи събития за здраве и положителни емоции - като игрите всяка седмица на боулинг.

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

По случай 3 декември, Международния ден на хората с увреждания, изказвам своята благодарност към УС на СИБ с председател Красимир Коцев за точната информация, мъдрите съвети и различната по вид помощ, която получаваме.

На 17.11.2003 г. в Долна баня учредихме и създадохме общинска организация - "Венетица" към СИБ. Като законно избран неин председател работих цели 12 години доброволно, безвъзмездно и с голямо желание. Моята кауза бе да работя в обществена полза за подобряване и разнообразяване живота на хората с увреждания и интеграцията им в обществото чрез съвместна работа с всички общински, държавни и медийни институции.

Поздравявам нашите приятели, с които сме провеждали различни мероприятия и срещи с цел обмяна на опит!

Обръщам се към членовете на СХУ - "Венетица" с пожелание за крепко здраве и дълголетие! И нека болката да ни сближава!

ТАНЯ СТРИНСКА

ПАЗАРДЖИК

Нена БИВОЛАРСКА

ПАЗАРДЖИКЛИЙКАТА ЛИДИЯ ВАРДИНА излезе от болницата, за да пусне бюлетината си в секцията, където се води по постоянния си адрес. Макар и на инвалидна количка, жената изпълни гражданския си дълг с помощта на съпруга си Георги. За целта той беше докарал жената с личния им автомобил от Стам-

болийски, там е лечебното заведение.

Лидия обясни, че винаги е гласувала, винаги е искала и нейното мнение да бъде взето предвид, затова е дошла до урната и сега. Никога в живота си не е пропускала избори, включва се във всички. Пуснала бюлетина и за референдума. Отбелязва, че това отговорно отношение е характерно за старото поколение.

На въпроса дали е било трудно да се организира пътуването, отговаря, че когато има желание, човек намира начин.

Съпругът ѝ Георги Вардин също не пропуска избори. Дал е вота си и за бъдещ държавен глава, както и в националното допитване.

Веднага след балотажа изпълни още едно свое задължение – качи жена си в семейната кола, а количката ѝ – в багажника, за да ги върне отново в болницата. ■

ПОДВИЖНА ИЗБИРАТЕЛНА КУТИЯ

даде възможност на 36 граждани с увреждания от Пазарджишка община да гласуват за президент и вицепрезидент, както и да отговорят на трите въпроса от референдума в първия тур. Един от тези хора е Стоян Караджов, който посрещна гостите от мобил-

ната секция с шоколадови бонбони. Той не може да излиза свободно от дома си, защото е с напреднала множествена склероза. Два пъти е подавал заявление за гласуване от дома си в предишни избори, но е получавал отказ, защото не се събрали 10 души за мобилна секция, колкото е минимумът по закон. Караджов смята, че след като участието в избори е задължително, този минимум трябва да бъде премахнат или поне намален, за да не се лишават трудноподвижните избиратели с право на глас. ■

РАЗГРАД - ИВАНОВО

Светломир КИРОВ

Всяка година УС на РО на СИБ в Разград председател Радослав Няголов провежда **ОБУЧЕНИЕ НА АКТИВИСТИТЕ И ДОБРОВОЛНИТЕ СЪТРУДНИЦИ НА СИБ** от Разградска област. Тази година то се проведе в туристическия комплекс „Кладенец“ в гр. Иваново, Русенска област. В него участваха 30 души.

Разгледани бяха теми, свързани с правилното водене на счетоводните документи в структурите на СИБ с лектор Георги Георгиев - председател на ЦКРК. Дадени бяха и методически указания по изготвянето на бюджетите на организациите и дружествата и воденето на книгите за членския състав.

Голяма част от обучението беше отделена за учебни практически действия. Г-н Няголов постави въпроса за сътрудничеството и партньорството с общинските администрации и с други неправителствени организации. Той запозна присъстващите и с непосредствените задачи, стоящи пред организацията.

За доброто протичане на обучението допринесе отличната подготовка на домакините - организациите на СИБ в гр. Иваново с председател Павлинка Градева и в с. Кошов с председател Райна Абрашева.

Вечерта бе проведена среща с домакините, после имаше много песни, танци, вицове и весело настроение.

Галина ГАНОВА

БРАЦА

В средата на ноември в Посетителския център за хора с увреждания във Враца се състоя скромно тържество. Членовете на местната организация празнуваха **10-ИЯ РОЖДЕН ДЕН** на Основната Организация на инвалидите, която до 15 ноември 2006 г. се е назовавала Дружество на инвалидите, припомни председателят Жасмина

Баръмова. По този повод тя огласи имената на всичките 51 учредители. От тях 11 вече не членуват в организацията, 9 са ветераните, а 31 са починали... Паметта им бе почетена с едноминутно мълчание. След равносметката, Квартет „Детелина“ при ООИ развесели присъстващите с две обичани песни: „Моя българска земя“ и „Искат ме мамо“, а Младен Колев прочете две стихотворения от Евтим Евтимов...

Навръх Петковден, след църковната служба в Долна баня, енорийският свещеник ставрофорен иконом Пламен Димитров отслужи тържествен водосвет за здраве и благополучие и освети сградата на

НОВ ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП

за възрастни хора с психични разстройства. Капацитетът на Центъра е за 15 души, до момента са настанени шест жени и мъже, скоро ще пристигнат още четирима обитатели.

Любомир КУЗЕВ

Ц е р е м о н и я -
та по официално-
то откриване на
Центъра бе пред-
шествана от привет-
ствени думи на кме-
та на община Долна
баня Владимир Джам-
базов и заместник-

министъра на труда и социалната политика Ивайло Иванов. „За да сме днес тук, извървахме един тежък и труден път - сподели кметът Владимир Джамбазов и благодари на министерството на финансите, на труда и социалната политика, на Агенцията за социално подпомагане и на управителя на Софийска област Росица Иванова. - Защото без вашата помощ днес нямаше да откриваме този Център като държавно делегирана дейност, в който да работят 25 човека“ - допълни още долнобанският градоначалник. Г-н Иванов акцентира на факта, че „Новият Център е още едно доказателство за това, което може да се постигне, когато се обединят усилията на местната и държавната власт в грижите за хората с увреждания.“

Г-н Джамбазов и г-н Иванов пререзаха триколюорната лента. Г-н Иванов подари на директорката на Центъра Милена Мачканова икона на Исус Христос, след което тя плисна менче с рилска вода. От църковното настоятелство при енорийския храм „Успение на

Пресвета Богородица" в Долна баня ставрофорен иконом Пламен Димитров подари на Центъра две икони - голяма и малка с Успението на Божията Майка, която да ги закриля и им помага в бъдещата работа.

На тържественото откриване присъстваха още ръководителят на АСП Цветан Васев, народни представители, председа-

телката на общинския съвет в Долна баня Лиляна Драганова, кметове на съседни общини, общински съветници, служители от общинската администрация, много граждани. Съгласно приетата от местния парламент тази година актуализирана Стратегия за развитие на социалните услуги на територията на община Долна баня в близко бъдеще ще бъде създаден още един подобен център с капацитет за още 15 души. ■

БЛАГОДАРНОСТ

Нена БИВОЛАРСКА

85-годишният Димитър Спасов Гърков е сред най-възрастните и сред най-благодарните потребители на **Дневния център за възрастни с увреждания в Звъничево**. Работещите в социалното заведение са го изправили на крак, помогнали са му да преодолее тежки последици от инсулт, да се възстанови и физически, и психически. Преди години той едва се влачел с проходилка на 4 колела. Днес се придвижва само с една патерица, а по одухотвореното му лице отново се чете безгранично желание за живот. Именникът с радост се включи в празненствата за седмия рожден ден на центъра и демонстрира пред по-младите завиден, почти младежки дух.

Разказа, че пътува всеки ден без изключение от Пазарджик до Звъничево, за да се подлага на професионална рехабилитация.

«Бях сакат, лазех, за 3 години и половина се възстанових, ръцете ми работят. Радвам се, че има такива хора, които ни дават импулс да

живеем по-дълго и по-добре. Семейството ми също е много доволно...» Гърков получил инсулта преди 6-7 години. Като започнал терапията, първо трябвало да му връзват краката за велоергометра, не можел да ги владее. Сега го кара свободно.

След празненството за рожде- ▶

БЛАГОДАРНОСТ

ния ден именникът се гласеше да посреща гости вкъщи за Димитровден.

До деня, когато получил удар, Димитър свирел на мандолина. Само тази си способност още не

е върнал, защото фината моторика на ръцете не е възвърната. Но вярва, че и това ще стане. Цялата фамилия са музиканти, синът му Спас свири на четири инструмента, а дядото на Димитър е бил музикант на царя, с блеснал поглед разказва 85-годишния човек.

Стая за отдых на потребителите си подари за празника центърът, помогнал на още десетки хора да се възстановят след тежки здравословни проблеми. В нея възрастните ще могат да си полегнат след измориелните упражнения на специалните уреди. Новата придобивка е излязла около 20 000 лева, изцяло спестени от делегирания бюджет на организацията, без да се търси помощ от общината или дарители.

Специален гост на тържество-

то бе кметът Тодор Попов, който подари на възрастните хора голям плазмен телевизор. Градоначалникът поднесе специални поздравии на работещите в неправителствената организация „Партньори ДИТ“, създала социалната услуга преди 7 години. За това време услугите са ползвани от 200 човека, разказа директорката на центъра Кристина Генова. Някои се връщат по няколко пъти, което говори, че са доволни. Освен терапия получават и възможност

за общуване с хора със сходни проблеми, при това – в обстановката като домашната. Имат избор между трудотерапия, рехабилитация, социално и психологическо

консултиране. Така им помагат да се стабилизират и да се чувстват полезни. В момента потребителите са 32-ма, от Звъничево, Мокрище, Дебращица, Паталеница, Црънча и Пазарджик. Пътуващите могат да разчитат на транспорт с бусове от и до домовете си.

► Дамите се изявяват в готварство, ръчно плетиво, шев и кройка, а отскоро има дори клуб по козметика и фризьорство. Разкрояването им действа отлично на настроението, а и мъжете често стават клиенти. За тях заниманията са още по-забавни – шах, табла, карти, гледане на телевизия, четене на вестници и списания. Не се минава и без бистрене на поли-

тиката. Повече движение влагат в занятията по цветарство и градинарство – стига състоянието им да позволява.

Потребителите и от двата пола са дали значителен принос и за подобряване на условията в центъра, разказа Генова. Включват се в боядисване, разкрояване, изработване на пана, заедно с персонала. ■

НОВ ПЪТНИЧЕСКИ МИКРОБУС „ИВЕКО“

е от днес на разположение на членовете от Клуба на СИБ в Септември. Специализираното транспортно возило е адаптирано за хора в неравностойно положение. Лично кметът на общината Марин Рачев предостави новата придобивка при визитата си в Клуба.

„Този микробус ще бъде заведен в активите на общината, но ще се ползва от вас, когато ви е необходимо. Няма да мислите нито за гориво, нито за гараж, нито за шофьор. За всичко сме се погрижили, защото желанието ни е да сте едни равноправни членове на нашето общество“, обърна се към хората в неравностойно положение кметът. По време на срещата си с членове от Клуба на СИБ Рачев беше придружаван от зам.-кметът Даниела Малешкова и директора на социалния отдел в общината Ивалина Табакова, която е с основен принос за спечелване на проекта „Независим

живот в община Септември“.

„Неговата цел е да допринесе за разширяване на възможностите

за подобряване качеството на живот на хората от уязвимите групи и техните семейства“, сподели при презентацията на проекта г-жа Табакова. Тя съобщи още, че вече е създаден Център за почасово предоставяне на социални услуги. В него работят двама социални сътрудници, медицинска сестра и психолог, които ще се грижат за предоставяне на иновативните социални услуги. ►

► НОВ ПЪТНИЧЕСКИ...

„Няма да изпуснем нито една възможност за печелене на проекти за задоволяване нуждите на хората. Средствата по подобни програми, ще се харчат целево и по предназначение за нуждаещите се, а не за участие на служители от общината по разни семинарчета за обучение, както е било досега, заяви Ивалина Табакова.

Освен закупеното специализирано транспортно средство – микробуса „Ивеко“, в наличност са вече и останалите технически средства по проекта – персонална аларма, електронен апарат за измерване на кръвно налягане, глюкомер, кутия за прием на лекарства с аларма, термометър, пръстов пулсикометър, електронни везни. За всеки един от одо-

брените по тази програма хора в неравностойно положение са подсигурени изброените технически средства. Идеята е с натискане на едно копче, човекът да получи незабавно първа помощ. Това ще доведе до спасяване на много животи в бъдеще“, подчерта Ивалина Табакова. ■

ГЛОБИХА НОВАТА АВТОГАРА В ПАЗАРДЖИК - НЕДОСТЪПНА Е ЗА ИНВАЛИДИ

Нена БИВОЛАРСКА

С 1000 лева е глобено дружеството „Тролейбусен транспорт-Пазарджик“ АД в Пазарджик заради това, че новата и модерна иначе автогара в града не е снабдена с рампа или подемно съоръжение за инвалидни колички. Така обектът не отговаря на изискванията за достъпност на Наредба 4 на МРРБ. Санкцията е наложена след проверка на инспектори от Областния отдел Автомобилна администрация“.

Дружеството е опитало да обжалва глобата пред Районния съд

в Пазарджик, но неуспешно. Тя е потвърдена и с решение на Административния съд в града на 28 октомври, този път – окончателно. ■

САМОТНА МАЙКА ОТ ТЪРГОВИЩЕ СЪБИРА ПАРИ ЗА ОПЕРАЦИЯ НА ДЕТЕТО СИ

Екатерина ХРИСТОВА

Самотна майка от Търговище събира средства за операция на болното си от церебрална парализа дете. Заради финансовата безизходница Лидия Гюрова сама твори сувенири, които ще продава на благотворителен пазар. За лечението на малкия Божидар са необходими 6 500 лв. - сума, непосилна за Лидия.

Божко е първокласник и иска да ходи без притеснение на училище. Заради церебралната парализа той има нужда от непрекъснати операции и рехабилитации за поддържане на двигателна активност. От раждането си досега той е претърпял седем операции на крачетата и ръчичките.

На практика Лидия е безработна, защото се налага да е до сина си. Не я одобрили дори за личен асистент. Разчитат на пенсията на Божко от 340 лв. "И аз съм първокласник, всеки ден съм с него, за да може, ако има някаква нужда

от мене, да съм на една ръка разстояние. Всяка майка иска нейното дете да рита топка с останалите деца, да не бъде пренебрегвано...", разказва Лидия.

По съвет на руски специалисти на Божидар може да се извърши фибротомия - безкръвна и щадяща операция, след която няма обездвижване чрез шини и гипс. За съжаление тя все още не се извършва в България. В клиника в Сърбия искат 5 700 лв. за операцията, нужни са пари за път и престой.

Самотната майка също прави малки крачки към голямата цел. Всеки ден твори ръкоделия, които продава чрез приятели и социалните мрежи. В момента Лидия изработва коледни украси, които ще се продават на благотворителен бazar през декември в подкрепа на Божко. Тях може да откриете в нейната Facebook страница <https://www.facebook.com/lidia.gurova1> ■

Открита е и благотворителна сметка в подкрепа на детето – ЦКБ АД Клон Търговище (CECBGGSF)
IBAN:BG05 CECB 9790 40B8 5623 00.

Всеки, който има възможност и желание, би могъл да помогне на първокласника. Да подкрепим Божко в тази борба! Да запазим усмивката на лицето му!

ПИШАТ НИ: **Милка Стефанова** **от Горна Оряховица**

Много благодаря на общинската организация на СИБ и на УС на СИБ, че ми помогнаха в труден момент - след тежките здравословни проблеми. Това ми дава импулс да живея и да творя.

Много благодаря и на всички, които се отзоваха на поканата ми да присъстват на представянето на поредната ми книга с къси разкази „Болни от човешчина“ в началото на октомври тази година, също и на проф. Николай Димитров от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, който говори за книгата ми. Присъстваха ученици от Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия, водени от учителката г-жа Данаилова, учителката от СГИ г-ца Гон-

кова, студенти и неколцина читатели от библиотеката. Благодаря и на тях! Благодаря и на всички, които купиха книгата – събраните от това 132 лв. веднага бяха предадени на майката на Бончо Йовчев, студент в ВТУ - момчето, ко-

ето подкрепям винаги, когато мога. Момчето е инвалидизирано, но е много упорито и ученолюбиво. Майка му – Данчето – сподели, че сп. Кураж е помогнало на Бончо да изготви реферат и да се представи успешно. Аз му пожелавам успешно дипломиране и вливане в системата на социалните работници!

На представянето получих два поздравителни адреса с топли и окуражаващи думи от Настоятелството на Народно читалище „Напредък – 1869“ – Горна Оряховица и от литературните творци от ТЛГ „Ас. Разцветников“ към същото читалище. Благодаря им! ■

Цанка Одажийска **от с. Шереметя**

Цанка Одажийска е една от най-преданите на Кураж сътруднички и от дописките ѝ винаги струи ведрина, родолюбие и мъдрост. За пръв път тя разказва за своя живот - и до ден днешен съпръвoden с много болка и трудности...

Как успява да ги надмogne?

Отговаря:

АЗ СЪМ СЪЗДАДЕНА ДА
ОБИЧАМ ХОРАТА

Една жена вече на 77 – това съм аз, Цанка Шипкалиева Одажийска. Тези години преминаха като една светкавица – светне, угасва и предвещава буря...

Животът ми беше като буря!

Сираче съм. Майка ми починала след операция и ме остави-

ла на 7 месеца. От един акт за раждане скоро разбрах, че съм имала и братче или сестриче, но баща ми никога не ми е казал за това. Една снимка на детенце на 6-7 месеца, което голямото наводнение в Габрово отнесло, ми напомня за него...

Родени сме в Трявна, където родителите ми са работели като памукотекстилни работници. От майчините ръце ме поела моята баба Труфа Бундева - сестра на истинския ми дядо - и леля ми Сия Млеченкова от с. Поликраище. Та баба ми е излекувала мен, седмачето от голяма рана в главата. Е, Господ не ми е дал физика, но ме е дарил с ум, а това е по-важно за живота ми до днес. Коксартрозата си дължа на пияния си баща, който тормозел мама, докато била бременна. От пороците го изцерила втората ми майка Димитричка Василева, която ме поела от 4-годишна. Не ме е била, но нищо не ми е спестила. За всяко лято имах по една рокличка и по едни сандалки. Когато бях вече в 9 клас в Априловската гимназия в Габрово, ми купиха голямо тъмносино палто до кокалчетата на краката и големи обувки - да ги нося до завършване на училището. А аз през всичките ученически години съм била пълна отличничка. В 11 клас стоях на първия чин, но не виждах добре написаното на дъската - имала съм късогледство, но родителите ми така и нищо не направиха по въпроса...

А най-хубавите ми детски спомени са от времето, прекарано в село при баба ми Труфа. От 5-годишна ме научи да плета шалчета, на 6 години предях на хурка памук и вълна, научи ме да играя хоро и ръченица. Поливането на цветната градина беше моя грижа. Там нищо не ми липсваше. На стъпалата към мазата стояха кантите - тенекии с олио, маджун, мас, а вътре беше голямата бъчва с виното. Лозенцето в двора обработвах леля ми Сия и свако Кольо. Още помня как той с боси крака стъпваше в чибура - голямо дървено корито - и тъпчеше белите и червени гроздови зрънца...

На 18 години започнах работа във ВТК „Георги Генов“ в цех „Славянско единство“ като мотовилджийка. Както в училище, така и на работното си място не позволих колегите да ме изпреварват. Още през първото тримесечие ме излъчиха за „Ударник“, после станах секретар на Комсомола, после - и член на партията...

Съдбата ми тръгна на „заден ход“, когато изглупях и се омъжих за един нехранимайко в с. Шереметя. Осем години загубих да го вкарам в пътя, но не можах. Създадох две прекрасни деца - дъщеря и син, дадох им об-

АЗ СЪМ СЪЗДАДЕНА...

разование и професии, каквито пожелаха. Сега се гордея с шест внучки, един внук и две правнучки. Дъщеря ми, потънала в дългове, замина да работи в Гърция – като многото други бели робини...

А с втория съпруг Петър Одажийски от с. Ставерци отгледахме три от внучките си. За две – Поли и Николета - още се грижа, защото останаха и без майка, и без баща. Но и те са ми опора, защото съпругът ми също почина... Поли е вече студентка, но и работи, а Николета и съпругът ѝ Петър берат ягоди в Англия...Гордея се с тях!

Инвалидизирах се много отдавна, членувам в организацията на СИБ в Габрово и активно участвам в живота на всички неправителствени организации в с. Шереметя – женско дружество, читалищно и църковно настоятелство, председател съм и на клубния съвет на КПИ „Здравец“. Помагала съм и на сина ми Димитър ,и на снахата Дима, и на техните деца Тодор и Цветомира. И те са гордост за мен, защото са отличници като баба си Цанка... Гостуват ми през лятото и много ми помагат. Ръководителката на клуба за деца и младежи Нелия Минева ги чака с нетърпение, защото веднага се включват в заниманията – те са добри художници и рецитатори.

Всичкото, което ви разказах, е само една трета от живота ми, а от него и роман може да стане. Но нямам време – пиша за тъжни и радостни събития от Габрово и Шереметя. Защото обичам хората. А и те ме обичат и това ме крепи да съм жива...

Тийнейджърка представи книжка в дом "Марина"

Олга ВЕЛЕВА

12-годишната момичета от Хасково дадохме урок по добро и направила страхотен жест към децата с увреждания от Дневен център „Марина“. Нели Генова представи първата си книжка „Бенджамин-царят на лудориите“. Заедно със съученичките си Марина Господинова и София Георгиева, които са илюстрирали томчето, те се запознаха с възпитаниците

► на социалното заведение и заедно четеха части от приказната история.

Идеята за написването на книжката тръгва преди година от домашно задание в часовете по литература, когато Нели и съучениците ѝ получили провокацията да помислят по въпроса какво биха направили, ако за ден станат невидими. Разказчето от тетрадката за домашно впоследствие провокира още повече интереса на малката авторка, за да се появи на страниците на детската книжка като по-голяма история.

Когато първата ѝ книга е готова, Нели решава средствата от продажбата ѝ да отидат за благородна кауза и преценява, че най-добре е да подаде ръка на деца.

Освен че всички от Дом „Марина“ получиха като подарък „Бенджамин-царят на лудориите“, в помощно-учебното заведение ще останат и оригиналните рисунки на илюстрациите към книжката, които бяха подарени от авторите си. ■

ЕКСПЕРТИ ОБСЪЖДАТ ДЕМОГРАФСКИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД БЪЛГАРИЯ

Заключителна конференция за обществено обсъждане на демографските предизвикателства в България се проведе в хотел „Балкан“ в София на 15 ноември. В конференцията взеха участие представители на Европейската комисия в България, на Икономическата комисия за Европа на ООН, представители на централната, областни и общински администрации, национално представените структури на социалните партньори, институти на БАН, неправителствени организации, изследователи и медиите.

По време на конференцията бяха представени резултатите от изпълнение на дейностите по проект „Разработване на Национална цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора“ в съответствие с Грантово споразумение между Европейската комисия и Министерството на труда и социалната политика. Експертите представиха анализ на специфичните национални и регионални предизвикателства и възможностите за насърчаване на активния живот на възрастните хора. Сред акцентите в програмата бе и подробна информация за прилагането на Индекса на активния живот на възрастните хора (AAI) на национално и на регионално ниво и визията за необходимост от цялостна стратегия за посрещане на демографските предизвикателства, свързани с намаляването и застаряването на населението и на работната сила в България. На конференцията беше представен проект на Национална цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора в България. ■

Пелю ПЕЕВ

КОНСУЛТАЦИЯ

I. Признава се за осигурителен стаж след 01.01. 1996 г. времето, през което родител (осиновител) на дете инвалид е полагал грижи за него до навършване на 16-годишна възраст, поради което не е работил по трудово или служебно правоотношение и не е бил осигурен. (Виж чл. 43 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж). При подаване в НОИ на документи за пенсиониране се прилага експертно решение на ТЕЛК (НЕЛК), в което да е записана вид и степен на увреждане 50 % и над 50 % с необходимост от постоянна чужда помощ и декларация, че другия родител не е ползвал при пенсиониране същото облекчение. Средномесечният осигурителен доход за посоченото време не се взема предвид при изчисляване размера на пенсията.

Зачита се за осигурителен стаж времето от 01.01. 2001 г., през което родител (осиновител) или съпруг (съпруга), както и времето от 15.08. 2015 г., през което един от родителите на майката или бащата на лицето с увреждане не са били осигурени и не са получавали пенсия, тъй като са полагали грижи за инвалид с трайна нетрудоспособност (вид и степен на увреждане над 90 %, който постоянно се нуждае от чужда помощ.)

(Виж чл. 43а от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж).

II. В Кодекса на труда не е предвидено предварителната закрила от уволнение на лица с трайно увреждане 50 % и над 50 %, работещи по трудово правоотношение (Виж чл. 333 от КТ), да се разпростира върху членове на семейства им, освен ако не е предвидена такава възможност с индивидуален или колективен трудов договор. По този въпрос в неправителствения сектор има разменени мнения, но не постигнато единомислие със синдикатите и работодателите, а също така с национално прадставителните организации на и за хора с увреждания. Възможно е да се потърсят опорни точки за закрила при уволнение в други текстове на раздела "Специална закрила на някои работници и служители" и др.

ПРОМЕНЕТЕ В СЕМЕЙНИЯ КОДЕКС дават предпоставки системата на осиновяването да е бърза, в помощ на семействата и на децата. Това заяви министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова на кръгла маса на тема „Обществените нагласи към осиновяването“ и подчерта, че с реформата се цели да няма забавяне на процедурите, да има бърза и навременна реакция от страна на социалните работници, семействата да бъдат максимално подкрепени преди и след осиновяването. Русинова поздрави партньорите от неправителствения сектор за тяхната иновативност и воля да помогнат в промяната и изрази своята убеденост, че със съвместни усилия може да се гарантира по-добро бъдеще на децата в България. Пред медиите министър Русинова обяви, че МТСП работи по законодателни промени, с които да се създаде възможност за осиновителя на дете до 5-годишна възраст, при условията на пълно осиновяване, ако се намира в брак или живее в едно домакинство с осиновителката, да ползва 15-дневен отпуск от деня на предаване на детето за осиновяване.

Друга възможност, която се предвижда е осиновителят на дете до 5-годишна възраст да ползва отпуск при смърт или тежко заболяване на осиновителката. Към настоящия момент от тази възможност могат да се ползват осиновителите и родителите на децата само до 2 годишна възраст. ■

РОТАРАКТ ПРЕДОСТАВЯ НА НУЖДАЕЩИ СЕ ИНВАЛИДНИ КОЛИЧКИ И ПРОХОДИЛКИ

Нена БИВОЛАРСКА

Новата кампания на Ротаракт Пазарджик - Бесапара се казва RotaWheels и цели да осигури на трудно подвижните, лежащо болните, инвалидите, възрастните хора и изобщо хората с увреждания по-лесен достъп до инвалидни колички за техните нужди, съобщиха от клуба. Кампанията RotaWheels е насочена е към всички хора, които се нуждаят от технически помощни средства, докато чакат одобрение от общината. Помощните приспособления се дават за временно ползване срещу попълване на формуляр и даване на символична такса, която се връща след определения период на човека, използвал помощното средство. Кампанията е подкрепена от няколко аптеки и болници в област Пазарджик, като на всяко от тези места можете да намерите най-важната информация както и телефони за връзка.

Всеки от град Пазарджик и областта, който има нужда или иска да помогне на свой близък или познат, може да се свърже с нас, като се обади на 0885309009 или 0897833935 и зададе своите въпроси и искания. Може да го направите всеки делничен ден в рамките на работното време от 9.00 до 19.00 часа. ■

ПРЕДЛОЖЕНИЕ: ДЕЦА И ИНВАЛИДИ - С ТАКСА ПРИ ЛИЧНИЯ ЛЕКАР

Нена БИВОЛАРСКА

Потребителската такса при доктор да е задължителна за всички и да няма освободени от плащането ѝ, предлагат от Националното сдружение на общопрактикуващите лекари в България. От гилдията предлагат и възможни варианти за промени. При децата до 18 г. например идеята е да плащат като пенсионерите по 1 лев, а остатъкът от таксата им да се финансира от републиканския бюджет през МТСП. И до момента държавата не внася пълния размер на здравноосигурителната вноска за децата, припомнят от организацията. За освободените от плащане заради тежка диагноза пък идеята е да не дават по 2,90 лева при доктора, само ако прегледите са свързани с диспансерните заболявания, а във всички останали случаи да минават по общия ред.

Ако някоя институция реши, че трябва определени групи да бъдат освободени от плащане, то същата да покрие този разход в полза на освободеното лице, предлагат още от сдружението. **Това е част от писмо, изпратено до Премиера, Комисията по здравеопазване в Парламента, здравния министър, финансовия министър и управителя на НЗОК.**

Председателят на професионалната организация д-р Любомир Киров от Пещера пояснява, че основното искане е да бъде увеличен чувствително бюджетът за първична медицинска помощ – от 180 млн. лева на 225 млн лева за 2017 година. От 2012 г. до настоящата тази сума е редуцирана от 7,6% до 6,4% от здравноосигурителните плащания към НЗОК, а в същото време са увеличени с диспансерно наблюдение, административни задължения и др. Те нямат финансово покритие и намаляват приходите на личните лекари, които не получават заплати, а се самоиздържат, като заплащат всички разходи на кабинетите си. От гилдията настояват за два отделни бюджета за първична и специализирана помощ, а не общ за извънболнична, както е сега.

В държавата от години се говори как децата са приоритет, но не ги осигурява здравно в пълен размер от 8%, посочва д-р Киров. Гласуваха да се увеличава с по 4% върху самата вноска всяка година, което е нищожно. Нашето предложение също е социално, приемливо и поносимо – родителите да дават по 1 лев, остатъкът да се поема от МТСП. Същото е при пенсионерите, при които разликата плаща МЗ, но не е редно то да поема всички социални дейности. И за децата, и за възрастните приемаме всякакви варианти. Може да се въведат ваучери. Както на трудоустроените се отпускат пари за пътни, така да се дават и за лекарско обслужване.

Наложените в годините след здравната реформа правила водят до неровнопоставеност самите пациенти, смята председателят. Единият е задължен, другият – освободен. Ако се прави социална политика, тя не бива да е за сметка на изпълнителите, категоричен е д-р Киров. ■

Януари 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Февруари 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Март 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Април 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Май 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Юни 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Юли 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Август 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Септември 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Октомври 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Ноември 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Декември 2017 г.						
п	в	с	ч	п	с	н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

 почивни
 официални празници и неработни дни
 дни, които се отработват
 Великден 2017 - 16 април

РЕПОРТАЖ - ДВЕ В ЕДНО

Ако попитат младите хора с увреден слух харесват ли изкуството на пантомимата, на танците, на музиката и словото, ще отговорят положително. Знам го от опит.

През 1980 г. животът на шепа младежи и девойки от Софийската организация на глухите, които обичаха музиката и я чуваха със сърцата си, тръгна по нов път. Сформирахме състав по „синхронно пеење“, с интерпретиране на текста на песента на жестов език. Станах негов ръководител. Нарекохме го „Фамилия М“... 36 години оттогава. 25 са нашите години, през които предавах обичта си към музиката на моите прекрасни изпълнители.

Мария МИХАЙЛОВА

Започнахме с труд, с постоянство, с репетиции, с уважение един към друг и към изкуството, което правехме и което за първи път се показваше в България. В състава имаше и танцьори на народни танци и пантомимист, които асистираха на „певците“. Репертоарът ни включваше художествено слово, песни на известни изпълнители, съчетани с танци или пантомима. На концертите в София и в други градове на страната залите бяха препълнени. Някои от зрителите случайно присъстваха на концерта, но цялата публика искрено и сърдечно аплодираше артистите с увреден слух. Тогава си казахме с радост – усилията и трудът са си стрували!

Заедно вървахме по пътя на изкуството. Заедно се смеехме, заедно плачехме от напрежение и умора, от радост, от болка... Изнасяхме концерти по различни поводи из цялата страна. През 1996 г. гостувахме на предаването по БНТ, водено от покойния прекрасен актьор Тодор Колев - „Как ще ги стигнем... американците...“. С „Фамилия М“ бяха и други състави - малките (вече по- ▶

► раснали) танцьори от Танцова формация "Орхидея", група "Жестим", минигрупата на Руми, пантомимистът Пони...

Съставът ни измина дълъг път. Изпълнителите във "Фамилия М" доказаха, че слухът не е пречка за изява в различни жанрове на изкуството, че глухият човек има дарба, дълбоко заключена в него. Само трябва да намериш вълшебното ключе и да я отключиш. Ние, които работехме с тях - художествен ръководител, технически ръководител и тоноператор, намерихме вълшебното ключе и отключихме таланта на младите хора без слух.

Това е накратко разказът ми за състав "Фамилия М", моят състав, нашият състав. Казаното е малка част от изживяното през 25-те години творческа дейност.

20 ГОДИНИ С МУЗИКАТА НА РЪЦЕТЕ

Ще ви представя друг състав, последовател на "Фамилия М", на чийто юбилеен концерт присъствах. Това е група "Жестим". Ръководител е Мария Атанасова, която също намери вълшебното ключе и отключи сърцата и таланта на младежите и девойките с увреден слух към изкуството на песента и танца.

***"Прег Бога раждаме се равни деца на майката земя.
Усмихнати и лъчезарни с ръце говорим на света"...***

Това е част от стихотворението на Мария Атанасова, по което композиторът Развигор Попов написа музика и заедно с Мими Иванова изпълнява песента. Стиховете са посветени на Жизнените, Енергичните, Стилните, Талантливите, Истинските Млади артисти в групата.

"Жестим" стартира през 1996 г. Тръгна по нелекия път на песента. Две десетилетия покорява сцените и зрителите.

► 20 ГОДИНИ ...

**“И пеем ние и играем, танцуваме балет и рок.
И учим, пишем и мечтаем да покорим света широк...”**

На 18 октомври в залата на Държавния национален и балетен център “Стефан Македонски”, групата тържествено отбеляза своя 20-годишен юбилей. Участваха известни български естрадни певци, които пяха и танцуваха с юбилярите. На сцената беше истинска феерия от песни, танци и усмивки. Емоцията на изпълнителите с увреден слух и професионалните естрадни певци се предаде и на зрителите, които заразени от темперамента им, пеяха с тях, поздравяваха ги на жестов език затова, че ги “потопиха” във водите на изкуството, което правят.

В една от песните им, по стихове на Харалампи Харалампиев и по музика на композитора Стефан Димитров, изпълнявана от Богдана Карадочева и Васил Найденов, се казва:

**“Ръцете ми вече говорят
и устните благодарят...”**

Да, изпълнителите в група “Жестим” благодарят на публиката, която е 20 години с тях. Благодарят на ръководителката си Мария Атанасова, че им помогна да се влюбят в музиката и в танца. За да радват хората, да радват приятелите си със своя талант.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

“Как годините минават - няма начин да ги спреш...” се казва в песента “Рожден ден” на Мая Нешкова. Да, годините минават, но остават следа, която прославя таланта на човека без слух. ■

ПОД ТОПЛАТА СТЯХА НА ЧИТАЛИЩЕТО

Лилия НИКОЛОВА

За втора поредна година дружество на СИБ „Бели брези“, район Красно село, София и организацията на СИБ от Плевен провеждат дружеска среща, за споделят не само проблемите, но и радостите

и постиженията си. Тази година срещата се състоя в навечерието на Деня на народните будители и беше белязана със знака на 160-та годишнина на българското читалище.

Ако някой си зададе въпроса – каква е връзката между тези две организации, веднага ще отговорим – топла, дружеска, жизнено важна. Защото читалищата, както в столицата, така и в по-малките и по-големи градчета и села, са онова топло и гостоприемно кътче, в което хората в неравносечно положение се чувстват радушно приети, където могат да реализират социалните си контакти, за да не се чувстват самотни и изолирани. Нещо повече – читалищата са местата, в които тези граждани наравно с

останалите, могат да изявяват и развиват своите възможности, своя талант. Защото голяма част от тях са надарени със сръчни ръце, под чиито пръсти греят български шевици, бляскаят пъстрите багри на картини, гоблени и други творения на приложното изкуство. Техните крехки гласове огласят читалищните сцени, вият се игриви народни песни и хора. Читалищата за тези хора са места с достъп до ценна информация, до съвременната култура, но така също и сцена, на която самите те се чувстват творци на българ-

ската култура. Затова е толкова естествена, близка и съдбовна връзката между читалищата и организациите на хората в неравносечно положение.

На срещата, проведена с любезното домакинство на ОКИ Красно село, в познатата вече зала, след деловата част, представители от дружество „Бели брези“ с председател и солист Светла Стоянова, попяха на своите гости песни за добре дошли, за приятелството, за добротата. Тя изпълни и ху- ▶

► ПОД ТОПЛАТА ...

мористична миниатюра като поздрав към гостите, след която се подеха дружески разговори, по-

кани за гостуване, размениха се подаръци - особено

ценни, защото са от сърце - за доброто прикителство.

Тази среща, повдигнала вече градус на настроението, беше последвана от концерт, посветен на Деня на народните будители в изпълнение на състави от читалищата: „Райко Алексиев-1947“, „Христо Смирненски-1945“, „Бели брези-2007“ от район Красно село, София и на гостите ни от НЧ „Пробуда-1990“ - Плевен и НЧ „Пробуда-1990“ от с. Крушовица, община Плевен.

На събитието присъстваха представители на медии, ръководството на ОКИ и общинската администрация, представители на СИБ – Стоян Манолов и Петя

организа-ции, както и своята книга „Ичко Бойчев - Гор-

Митева. Специален гост беше и г-н Христо Григоров – Председател на Националния съвет на Българския червен кръст. Той поздрави присъстващите и поднесе на читалищните ръководства особено ценни подаръци – внушителен том – съвременно издание на „Български народни песни“, събрани от братя Миладинови, два тома с прекрасна българска поезия под заглавие „Апология на светлината“, издадени по повод 130 години от създаването на БЧК като една от най-хуманните

ноджумайският войвода“. Стана ясно, че това е неговият дядо - един от водачите в борбата за освобождение и обединение на Отечеството ни.

За финал всички присъстващи си направиха снимка за спомен от трогателната среща-концерт и си пожелаха да внесат своя дан, за да продължава и в идните години под читалищната стряха да грее топлото огнище на състраданието и човешината, на българщината. ■

ИМПРЕСИЯ

Дора МАНЧЕВА

Не се изгубих, търсех и намерих себе си в навалищата на панаира. Благодаря ти, Боже, че моят кораб все още плава! Носи ме динамиката на живота. Всеки Божи ден съм ученик в училището на живота. През моите очи го виждам като „Книга с разкъсани, пожълтели страници – извор на слово и светлина.

И днес, както в младостта, жадувам да полетя с крилете на птица...

Понякога в обществения и културен живот се изявявам като интерпретаторка на стари и нови градски песни. Доволна от постигнатото, набрах кураж, смелост, здраве и сили да изляза пред врачанското гражданство и да поднеса моите шест безплатни празнични концерти, състояли се в ДНА, ЕВК „Св. Софроний Врачански“ и Градска концертна зала.

Винаги съм искала с изкуството, което правя, независимо дали пея или пиша, да изведа моите съграждани от прозата на сивото ежедневиe и да ги направя съпричастни към прекрасните, емоционални мигове. За мен това е истинският живот, защото, давайки им от себе си всичко, получавам обичта и признателността им с техните аплодисменти. Тук намерих себе си, продължавайки напред с песен. Всяко докосване до изкуството, каквото и да е то прави хората щастливи.

За кой ли път си правя тази равностетка и стигам до извода: „Че животът е един прекрасен миг за всички ни“. Както си го подредим, макар че с малко пари трудно се постига. Но нека станем по-добри, та и Бог да ни дари!

С тези житейски мъдрости, наследени от нашите родители, продължаваме живота си напред. ■

IN MEMORIAM

На 12 ноември 2016 г. почина Петя Варналиева - член на УС на СИБ и Председател на РО на СИБ - Кърджали. Поклон пред паметта ѝ!

Съболезнования на близките ѝ от УС на СИБ,
КУРАЖ и всички нейни колеги!

МЕЖДУНАРОДНИ И СВЕТОВНИ ДНИ ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ

1 декември –
Международен ден
за борба със СПИН

5 декември –
Световен ден
на почвите

28 декември –
Международен ден
на киното

29 декември –
Ден на биологичното
разнообразие

3 декември –
Световен ден
на хората с увреждания

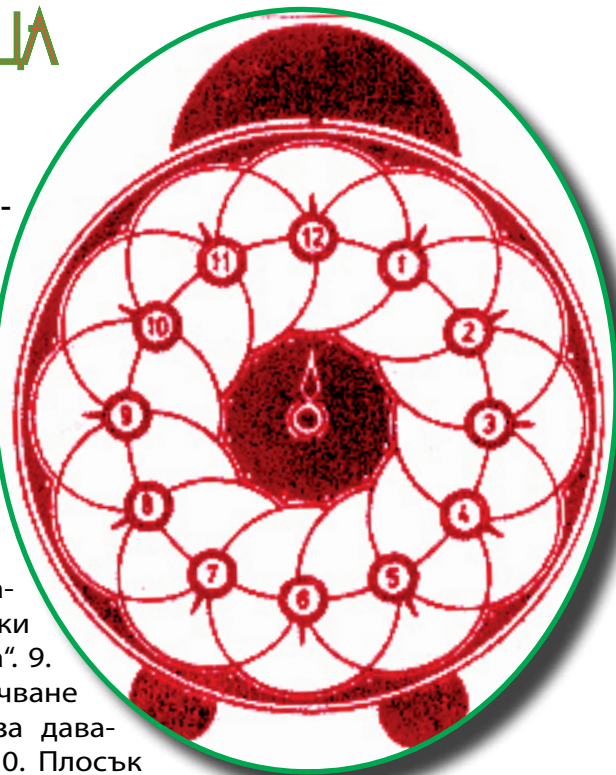
През 1992 г. Генералната асамблея на ООН обявява 3 декември за Международен ден на хората с увреждания и неговата цел е постоянно да мотивира политиките и институциите да предприемат по-ефективни действия, с които да се гарантира достъпът до общата архитектурна среда на хората с увреждания; достъпът до общообразователната система, до общия пазар на труда, до информация и до процесите на изработване и вземане на политически решения, които имат отношение към тях.

Посланията на този ден са различни, защото и политиките по отношение на хората с увреждания имат много лица. Предизвикателството на днешния ден обаче е, че той задължава всички, които говорят и обсъждат проблемите на хората с увреждания, да слагат ударението върху човека и неговата индивидуалност и лично достойнство, а не върху увреждането му. Това е европейският модел на политики към и за хората с увреждания, който и България трябва да следва. ■

КРЪГОСЛОВИЦА

Съставила
Василка КИРОВА

От клетките с чертичка по посока на часовниковата стрелка: 1. Род висши раци. 2. Вид колбас. 3. Хижа в Средна гора. 4. Малък кораб за пътуване на къси разстояния. 5. Стихотворение от Хр. Смирненски. 6. Герой на Ив. Вазов от поемата „Грамада“ 7. Един от трите основни литературни рода. 8. Български поет (1898-1974) - „Арена“. 9. Приспособление за скачване на електрическа жица за даване на сигурен контакт. 10. Плосък строителен елемент за монтажен строеж. 11. Героиня на Ст. Савов от драмата „Драгойци“. 12. Български патриарх (1901-1971). ■

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 11

ОТВЕЧНО: 1. Барито. 2. Рококо. 3. Опити. 4. Дати. 5. Или. 6. Катинар. 7. Апатит. 8. Рим. 9. Отит. 10. Ларин (Иван). 13. Николова (Султана). 15. Амонал. 16. Никотин. 18. Девин. 21. Ромон. 23. „Реката“. 25. Арарат. 28. Аралия. 29. Бекаси. 31. Озон. 32. Варани. 33. Река. 34. Абелит. 35. Иконопис. 36. Таратор. 38. Мелис. 39. Новели. 41. Бидон. 42. » Токарев (Сергей). 44. Валове. 45. Аламан. 46. Енории. 48. Ллокал. 50. Крони. 52. Ридо. 54. Одер. 56. Фос. 58. Але.

Абонирайте се за списание КУРАЖ
и за следващата година до 15 декември т.г.
Цената за 1 година остава същата - 6 лева.
Идете в пощенската станция във вашето село,
в града или в квартала и попитайте за
КУРАЖ - КАТАЛОЖЕН НОМЕР 1410.

ДА Е ЗДРАВА,
ПЛОДОРОДНА
И ЩАСТЛИВА
НОВАТА
2017 ГОДИНА!